

nen doen, zowel naar de kwaliteit van zijn producties toe als in het aantal gespeelde voorstellingen. Louter met een projecttoelage was hem dat waarschijnlijk niet gelukt. De mogelijkheid om 'organisaties voor dans' te kunnen subsidiëren, biedt dus vaak een beter draagvlak voor die subsidies dan een strikte scheiding tussen gezelschappen en projecten. Essentieel daarentegen is wel dat elke gesubsidieerde organisatievorm volgens het decreet onder leiding dient te staan van een artistiek directeur.

Etcetera: Welk is het globale bilan van de Raad voor Dans?

Bruno Verbergt: Eerst en vooral zijn er te weinig middelen. We dachten dat we een beetje uit die discussie uit waren, maar als je de laatste lichting aanvragen ziet, blijkt dat toch weer een groot probleem. Er zijn niet alleen de nieuwe aanvragen, er is ook de groei van de structureel erkende gezelschappen, zowel in aantal als in grootte. Dansgezelschappen krijgen nog steeds veel minder geld dan vergelijkbare toneelgezelschappen. Er is budgettair geen enkele ruimte. Wat moet er bijvoorbeeld gebeuren als Rosas geen onderdak meer zou vinden in De Munt? Het feit dat de adviesraad geen inspraak heeft in de betoelaging van het Ballet van Vlaanderen werkt ook daarom beknellend. Dat staat een goed advies over het globale danslandschap in de weg en belet een optimaal functioneren van de raad. Evenmin is er inzicht, noch inspraak, in de diverse extra-toelagen (Nationale Loterij, culturele ambassadeurs).

Het gebrek aan flexibiliteit, meer bepaald de onmogelijkheid om binnen de vier-jaren-termijn tussentijdse erkenningen te realiseren, begint door te wegen. Vier jaar blijven doorwerken als project is te zwaar. Dat kan dodelijk zijn voor een gezelschap. Anderzijds biedt het decreet weinig alternatieven voor de erkende choreograaf die zich een aantal jaar wil terugtrekken.

Er is een probleem met de timing. Dossiers moeten veel te vroeg ingediend worden. Een projectaanvraag voor 1996 moet geadviseerd worden in oktober 1995, terwijl de meeste choreografen – omwille van de laattijdige uitbetaling van toelagen – pas eind 1995 hun vorige productie uitbrengen. Dus zelfs voor de projecten oordeel je vaak op basis van de voorlaatste productie. Wel dient gezegd

dat hoe vroeger de adviezen er zijn, hoe sneller de middelen kunnen vrijgemaakt worden.

Wat ons ook stoort: een adviseringspolitiek die rekening houdt met het globale kunstenveld is binnen de diverse raden moeilijk realiseerbaar. De verschillende gegevens zijn net niet voldoende vergelijkbaar: grootte en omvang van dans- en theatergezelschappen, kunstencentra, organisaties voor dans, enz. Onze voorzitters zouden eventueel dossiers kunnen uitwisselen, maar ook binnen de administratie is er geen globaal zicht. We voelen ons als raad niet gesteund in die ambitie. Een professioneel onderzoeks- en studiecetrum zou geen overbodige luxe zijn.

Etcetera: Die non-relatie met de Vlaamse Opera en het Ballet van Vlaanderen, wat gebeurt daaraan? Spreken of rapporteren jullie daarover?

Eddy Frans: Daar wordt inderdaad over gesproken. Elke raad kan immers volgens het decreet adviezen uitbrengen over het hele domein van de podiumkunsten. Het is echter de vraag welke kracht er uitgaat van onze adviezen. Welke impact hebben ze? We hebben in ieder geval geprobeerd met een aantal mensen een zinvol gesprek te voeren in de raad, o.m. met Bernard Focroulle, Marc Cléméur en de directeurs van de conservatoria. Maar meer dan wederzijds open deuren intrappen over de nood aan dat soort ontmoetingen, heeft dat niet opgeleverd. Hoe de echte nood moet gelenigd worden, daar bestaat allermint duidelijkheid over.

Etcetera: Maar wilt u als raad uitspraak kunnen doen over het beleid van de Vlaamse Opera?

Eddy Frans: Ik wil niet pretentius zijn en stellen dat wij dat moeten doen. Maar nogmaals, het is aberrant dat de grote instellingen ontsnappen aan de toetsing door een deskundigheidsteam. En of het deze raad is versus de Vlaamse Opera en de musical-afdeling van het Ballet van Vlaanderen? Misschien wel, want deze raad voor het muziektheater is er nu eenmaal. Essentieel is dat de discussie kan gevoerd worden. Op dit moment gebeurt dat niet en toch worden op de een of andere manier veel middelen ingeschreven in de begroting. Wie bepaalt die bedragen? Waar wordt de besteding van die enveloppes geëvalueerd? Bij mijn weten nergens.

Etcetera: De Raad van Advies voor Dans heeft dergelijke opmerkingen betreffende het Ballet van Vlaanderen reeds op een persconferentie vermeld. Komt daar dan enige reactie op?

Bruno Verbergt: Het Ballet van Vlaanderen heeft ons ooit uitgenodigd om bij hen te komen vergaderen. Maar volgens hen is er geen probleem, of hebben wij een verkeerd begrip van hun positie. Want 'wij zijn niet met hedendaagse dans bezig, maar met iets wezenlijks anders, en vallen dus terecht niet onder het decreet'. Of: 'de opera staat niet in het decreet, waarom zouden wij er dan wel moeten in staan?' Bij het aantreden van minister Luc Martens hebben we onze vraag herhaald om inzage te krijgen in de beleidsplannen, het activiteitenoverzicht en de begroting van het Ballet, zodat we tenminste een grondig inzicht kunnen krijgen in de structuur en de werking. Maar die informatie krijgen we slechts mondjesmaat.

Ondersteuning en onderzoek

Etcetera: De Administratie Kunst zou die informatie toch kunnen bezorgen?

Bruno Verbergt: Inderdaad.

Etcetera: Maar die doet dat niet?

Johan Van Heddegem: Het is onmogelijk om van de administratie gedetailleerde gegevens te krijgen over bijvoorbeeld de verloning in de sector of de infrastructuurkosten van de theaters. Ook puur statistische gegevens als bezoekersaantallen krijgen we niet. Binnen de Raad voor Kunstencentra is daar dan zelfs de vraag aan gekoppeld of het Vlaams Theater Instituut hiervoor geen officiële opdracht zou kunnen krijgen.

Bruno Verbergt: Laat het duidelijk zijn dat de nieuwe minister nog niet de kans heeft gekregen om op onze vraag te antwoorden. De administratie durft de gegevens immers niet lossen zonder toelating van het kabinet. Recente publieke verklaringen van minister Martens lijken hierin beterschap te beloven.

Staf Pelckmans: De ondersteuning vanuit een goed onderzoeksinstituut is essentieel. Het is dan ook bijzonder merkwaardig dat volgens het meest recente begrotingsontwerp het Vlaams Theater Instituut in 1996 3 à 4 miljoen zou moeten inleveren. Wat wil men eigenlijk van het VTI? Daar zou wel eens een duidelijke uitspraak over mogen komen.